

sanna fördelar.

Vi skulle tro, att de anspråk som nu höjas på Finska Bankens mellankomst, hafva en väsentlig grund deri, att andra kreditanstalter hittills icke kunnat i landet uppstå. Industrin och handeln äro nu för sina behof hänvisade till Banken ensam. Och det är dock redan längesen Bankens kapital varit otillräckligt att uppfylla dem. Det är också på sådan grund staten kan anses hafva en förpligtelse, att i möjligaste måtto genom försträckningar uppehålla, hvad som finnes, dock icke genom försträckningar till lägre ränta, än den penningens allmänna dyrhet föreskrifver. Ty en rörelse, som icke uthärdar en ofördelaktigare konjunktur, utan att få räntor af staten efterskänkta, förtjenar föga att upprätthållas. Sådane skänker ske helt enkelt till den enskildes fördel, icke till det allmännas. Att så är, bevisar sig äfven deri, att icke alla begärande kunna med sådane hugnas, utan kommer det att bero af en tillfällighet, hvem som hjälpes, och hvem som går bort tomhändt. Vanligen träder i sådane fall skriftens språk i användning: dem som mycket hafva, dem skall ock mycket gifvet varda. Och denna användning har ett skenbart stöd i åsigten, att främst den större rörelsen skall uppehållas – sedan den redan genom sin storhet haft en fördelaktig konkurrens mot den mindre eller kanske utätit den.

Våra med denna fråga sammanhängande yttranden om sedelinvelingen i S:t Petersburg, synes den ärade anmärkaren hafva missförstått. Vi hafva icke yrkat på dess upphörande. Vår tanke är endast den, att när Finska sedlar i stor mängd gå ur landet, och Ryska icke mera finnas för deras inlösande, Banken har de klaraste skäl att höja sin ränta och sålunda hämma utlåningen. Sedlarnes utströmmande ur landet är jemngodt med silfverexport. Och det är en konstant regel för alla länder, att räntan höjes i samma mon det klingande myntet utgår. Finska Banken skulle vi tro behöfver ingen annan gradmätare för penningbehovet och räntefotens bestämmande, än den större eller mindre svårighet, ifrågavarande sedelinlösen vållar densamma. I princip skulle vi icke heller anse det för riktigt, att göra lån för denna inlösen. Det principenliga förfarandet vore väl, att verkställa invexlingen med silfver, då inga Ryska sedlar eller andra papper finnas att dertill använda. Följden vore dock uppenbart den, att ett mer än dubbelt belopp sedelmynt enligt Bankreglementet borde indragas; och vi medgifva att sådant kunde blifva betänkligt. Men å andra sidan måste det gjorda lånet, om de invexlade sedlarna åter utlånas, betraktas lika med en ökad sedelstock. Omständigheter kunna finnas, som göra sådana lån rådliga. Vi vilja deröfver intet afgöra. Vi endast vidhålla vår yttrade åsigt, att i sådant fall diskont- och hypoteksräntans höjande synes böra vara en gifven följd.

J. V. S.

5 EN HR VON BERG, KONGL. SACHSISKT ÖFVERFORSTRÅD ...

Litteraturblad n:o 1, januari 1859

50

En Hr von Berg, Kongl. Sachsiskt Öfverforstråd m. m., har i Finl. Allm. Tidning tillåtit sig ett utfall mot undertecknad, som jag icke vill med dess rätta namn benämna.

Jag vill dock icke tillräkna honom de osanningar, han anför om anledningen till detsamma. De falla på den, som beställt hans publi-

kation.

Mitt svar skall blifva korrt:

Jag har aldrig förnekat nyttan deraf, att en ordnad skogshushållning måtte i Finland införas. Jag har tvärtom för mera än 10 år tillbaka offentligen tillstyrkt en sådan för statens räkning och efter förmåga motiverat denna tillstyrkan.

Jag hyser ännu den öfvertygelse, att skogshushållningen skall i en framtid kunna lemna Finska statskassan betydliga inkomster.

Jag har också aldrig förnekat nödvändigheten af vetenskaplig insigt för skogshushållningens i landet ordnande och ledning. Jag har endast yttrat, att enligt min åsigt icke ett »öfverlopp» af vetenskapligt bildade unga män borde indragas på denna bana. 10

Hvad Hr von Berg häremot stridande om mina yttranden anför, är osannt.

Osannt talar också Hr von Berg, då han påstår, att jag skulle bemött någon hans skyddsling med personligheter. Det är denne, som taxerat mig för samvetslöshet och oredlighet – enfald o. s. v. oberäknadt. Det anstår visst ett sådant öfverforstråd att i samma andedrag med denna osanning mot mig begagna titeln »pennfäktare».

När samma Titulus von Berg ger sig att resonnera om Finland och dess behof, må honom likaså hans okunnighet förlåtas, ehuru icke den oförsynthet, hvarmed han förer den till togs. 20

När han påstår, att »Finlands bästa materiela utveckling har sin stödjepunkt i ett bättre vårdande af skogarne» (ett äkta Tyskt-grötigt svammel i uttrycket), vet han påtagligen icke, hvad han talar om. Finlands af bönder besutna, mellan dem till små lotter delbara jord, är icke ett land för den enskilda skogshushållningens flor. Åkerbruk och boskapsskötsel hafva varit och måste blifva Finlands hufvudnäringar, såsom de äfven måste bereda landet dess export, när ingen exportvara mera i de enskilda skogarne finnes. 30

Likaså okunnig om Finska förhållanden eller dumdryg i afseende å Finnarnes förmåga att bedöma sitt land och sin ställning bevisar Herr v. Berg sig vara, då han anför Sachsens exempel såsom tillämpligt för skogshushållningen i Finland. Må det lända honom till upplysning, att här i landet ett furuträd för export till England betalas med 7 1/2 å 10 Preussiska Silberroschen, och att ini landet trakter gifvas, der ingen menniska vill mottaga den öfriga skogen för intet, mot förbindelse att fälla och bortsläpa den; medan Hr v. Berg i Sachsen kan sälja hvarje sticka och dertill stock och stickor af ek och bok. Jag behöfver icke säga honom, att sådana furuträd fordra minst 170 å 180 års ålder. För aflöning af vår närvarande forststat behöfves här vid sagde pris på skogen en fällning af 50 å 60 tusen sågblock och en export af lika många reducerade tolfter plankor ungefär. 40

Jag medgifver min bristande kunskap om Forststatens titulaturer i Tyskland. Men hvad jag om den påstått, är sanning. Jag har t. ex. anträffat en högst aktningvärd f. d. militär såsom föreståndare för kronoparken vid Pillau, hvilken hade sina under-förstrar och sitt bokhållarebiträde och »ledde» planteringar, skogssådd, afverkningen m. m. Jag har vid Dresdens portar anträffat en ung man, som från en borgarskola utgången nyss afslutat sin kurs i Tharand, anställd såsom biträde hos hans gamla fader, föreståndare för dervarande kronopark.¹ Våra åsigter om vetenskaplig bildning kunna visst vara 50

¹ Emedan tillfälligtvis följande annons af en Tysk Forstvetenskapsman ligger framför oss, må den anföras som ytterligare attestat. Emedan tillfälligtvis följande

olika. Hr v. B. anför, att Forstinstituts-eleverna äro »gymnasister». Jag kallar deras bildning skolbildning. – En dertill kommande fackbildning kan vara vetenskaplig eller icke. Den är det icke, om den omfattar blott några lösplockade vetenskapens resultat med anvisning till deras praktiska användande.

Herr Oberforstrådes egen vetenskapliga bildning framträder nog tvertydig. Han säger mig vara universitetslärare i »Statsrätt». Det kan vara okunnighet om förhållandet; men det följande gör det troligt, att Oberforstrådet icke förstår att skilja mellan Statsrätt och filosofisk Statslära, ehuru också icke det senare skulle passa för tillfället. Men då han gör »nationalekonomi» till en ingredierande del i »Statsrätten», bevisar han klarligen, att han rättast må hålla sig till sin läst. Hans utan all bevisning anförda votum angående mina nationalekonomiska insigter och åsigter, har i sig ingen vikt och blir genom hans röjda brist på vetenskapligt vetande än betydelselösare.

I öfrigt må Hr von Berg betänka, att då han hitkallas och tillfrågas om skogsskötseln samt för sina goda råd väl betalas, han derigenom icke förvärfvat sig någon rättighet att nedtysta oss Finnar angående våra egna angelägenheter. Och må det vara honom sagdt, att hans uppträdande just icke vittnar derom, att Forstvetenskapen skulle höra till de bildande.

Allmänheten skall förstå uppskatta det nit för Finlands välfärd, som röjer sig i Herr von Bergs och hans konsorts uppträdande. Just deras språk talar den äkta sjelfuppoffringen. Äfven Herr von Berg hyser nemligen »ett varmt intresse för Finland». Hör det, salig von Schmierbauch!

J. V. S.

30

6 SVENSKA SPRÅKETS FRAMTID I FINLAND.

Litteraturblad n:o 2, februari 1859

Det kan visserligen synas mången ett hårdt tal, att sammanställa båda i det följande antydda eventualiteter. Man behöfver dock för dess förklaring endast se med öppna ögon. Och det är bättre att gå framtiden till möte med insigt i, hvad den bär i sitt sköte, än att invagga sig i behagliga drömmar om dess rosenfärgade skick.

Herr Metropolitanus, det nya bladets, Papperslyktans redaktör, har i ett bref till sin väninna Rustika egnat sin lekande penna åt ett så allvarligt ämne som Svenska språkets framtid i Finland. Han tager sig anledning dertill af ett Professor Törnegrans, i ingressen till dennes föreläsningar öfver Svenska litteraturen, afgifna yttrande i frågan. Professor T. lärer nemligen med någon poetisk färgläggning talat om den tid, då Svenska litteraturen skall i Finland läsas med grammatik och lexikon i hand. Det betyder visst icke mycket, hvad den ena eller andra individen, äfven den insigtfullaste och snillrikaste, tänker om framtiden. Vi anse också professor T:s skildring deraf endast för ett

50

annons af en Tysk Forstvetenskapsman ligger framför oss, må den anföras som ytterligare attestat.

Ein junger Forstman welcher zugleich auch jagdkundig ist, sucht unter zu Grundlegung sehr guter Zeugnisse eine passende Stelle. Derselbe hat *wissenschaftliche* Bildung genossen [die Akademie Höhenheim absolvirt] das Königl. Preussische Revierförster Examen mit gutem Erfolg bestanden und seit sechs Jahren bey einer Herrschaft als Forstgehülfe gedient.